

en soevereine

derde plaats
keuze van de
orden van de
Heere in Zijn
te ontfemen,
de bakermat
Hij koos niet
aars, destijds,
woonde. Zelfs
n die in 1818
der Dordsche
art der natie,
komen. God
and als baker-
judt te Zwolle
Groningen is
ouwe Drente,
erland? Zeker
nde hoofdstad
die beroemde
1, doch „uit
in den noord-
land, dicht bij
id plaatsje op
istorie. Ulrum,
niet meer dan
vroeger dagen
leeraars uit-
lijk Bachienne
ellicht. Ulrum,
in de handen
den heer van
dphuizen, (Ba-
p. 137).
ternauwernood
e boeken, dat
n die streek van
engd, met een
00 toehoorders
skozen als uit-
beweging van
1834, een be-
gaan zelfs over
een, ook dat

de soevereine
p den leider
s de man dien
van zijn eeuw
le een Eerezuil
opgericht. Niet
een krachtige
erland tot be-
de geweldige,
dvreezende be-
af C. van Zuy-
de vriend van
I gepubliceerd:
Nederlandse
Niet zelfs H. P.
van geest, ge-
„de club van
van Doeveren,
d-Brabant een
siens prediking,
hrijfelijkens toe-
lfs in Amerika.
al dat hooge
uit het volk,
om de leider
ding, soevereine

sher vroom ge-
Ds Theodorus
oering gebracht
was de Cock's
dvader, Tjaarde,
de „fijnen“ op-
nghuis en diens
drik de Cock's
dikant, (tot 1806
beginselen zijner
inderen in dien
ouders, Tjaarde
van denzelfden
ehlingswaardige
reformeerde leer
kel was in hun
op 12 April 1801
en Godvreezend
Nieman onder-
geestelijk blind
nbekeerd“ aan-
nbt, in 1823, te
a, en ten slotte,
k worstelde om
emoedelijk ratio-
geen vol licht
et Godvreezende
an Calvijn's „In-
m onbekend, het
iel en hij vrede
reine genade. Ja,
n de keuze van
e Cock, een een-
erbaar in Gods
n in dit verslag

onzer rede. Waarom wij slechts kort opnoemen dat wij op Gods soevereine hand wezen die op zwakke vrouwen werd gelegd om haar tot heldinnen te maken, en een eenvoudig volk gebruikte om groote dingen voor God en de zaak van God te doen.

Ten slotte wezen wij op de schoone erfenis die Gods soevereine hand ons, ook in Amerika, bracht, ons verrijkend met allerlei geestelijke zegeningen, waarvan wij een achttal opsomden. Wij zullen het echter hierbij maar laten, daar wij meenen een proefje te hebben geleverd van ons hartelijk medevieren in het verre Amerika, van het Eeuwfeest der Reformatie van 1834 in Nederland.

HENRY BEETS.

Kenmerken der valsche kerk.

Het slot van het verleden week begonnen artikel van Prof. Grelidanus („Friesch Kerkblad“, 13 Juli 1917, 11e Jrg. no. 37) volgt hier:

Dat kan ook nog uit twee andere feiten blijken. Onze Belijdenis spreekt toch in Art. 29 niet alleen over de valsche kerk en hare kenmerken, maar ook over de ware kerk, en waaraan deze te onderkennen is. En noemt zij dan enkel eene officiële uitspraak inzake belijdenisschriften? Integendeel, aan zoo weinig heeft zij blijkbaar niet genoeg. Zij oordeelt, dat er meer nodig is. Zij wijst zelfs op drie vereischen. Zij schrijft: „De merktekenen, om de ware kerk te kennen, zijn deze: zoo de Kerk de reine predikatie des Evangelies oefent; indien zij gebruikt de reine bediening der Sacramenten, gelijk ze Christus ingesteld heeft; zoo de kerkelijke tucht gebruikt wordt, om de zonden te straffen. Kortelijk, zoo men zich aanstelt naar het zuivere Woord Gods, verwerpende alle dingen, die daar tegen zijn, houdende Jezus Christus voor het eenige Hoofd“.

Onze Belijdenis acht dus betrekkelijk vele zaken noodig. De reine predikatie des Evangelies moet niet maar genoemd, of bij officiële betuiging voorgeschreven worden, maar zij moet geëfend worden. Heeft dat in de „Herv. Kerk“ overal plaats? Onze Belijdenis eischt niet slechts theorie, maar vordert praktijk. Voorts is de oefening van de reine predikatie des Evangelies volgens haar niet genoegzaam: ook moet daarbij komen de reine bediening der Sacramenten; eene zoodanige sacramentsbediening als Christus die verordend heeft. En hoe heeft Hij die ingesteld? Alleen voor Zijne geloovigen, of ook voor de ongeloovigen? Mag nu in de „Herv. Kerk“ volgens hare verordeningen, welke hare predikanten met handteekening hebben moeten beloven te zullen opvolgen, iemand van de sacramentsgenieting geweerd worden op grond van zijn gebleken ongeloof? In de derde plaats zegt onze Belijdenis, dat gebruik der kerkelijke tucht plaats behoort te hebben, en wel om de zonden te straffen. Die tucht mag dus niet verwaarloosd worden. En zij moet niet aangewend worden, om wie handelen willen naar Gods Woord, uit te werpen, doch om tegen te gaan, wat met het woord des Heeren in strijd is. Geschiedt dat in de „Herv. Kerk“? En is dienovereenkomstig gehandeld in 1834 en 1886 tegenover strijders voor en loochenaars van het Woord Gods? Bovendien acht onze belijdenis aldus nog niet genoeg gezegd te hebben. Waarom zij er nog aan toevoegt: „Kortelijk, zoo men zich aanstelt naar het zuivere Woord Gods, verwerpende alle dingen, die daar tegen zijn, houdende Jezus Christus voor het eenige Hoofd“. Wederom dus maar niet enkel eene theoretische verklaring geëischt, doch: dat men zich aanstelt. Ook op de daad, op de praktijk, komt het aan. En daarbij schrijft zij nog: verwerpende alle dingen, die tegen Gods Woord zijn, om Christus als het eenige hoofd Zijner Kerk niet enkel eens te noemen, maar er voor te houden; d.w.z. ook daadwerkelijk als zoodanig te erkennen.

Nu zou het aan de „Waarheidsvriend“ natuurlijk vrijstaan, om te oordeelen, dat onze Belijdenis in den eisch van dit alles fout gaat. Doch over de samenstemming van onze Belijdenis in dezen met Gods Woord gaat het thans niet. Wanneer nu maar ingezien wordt, dat de „Waarheidsvriend“ met hare levendeheid enkel met eene mogelijke officiële verklaring niet in overeenstemming is met onze Belijdenis, Art. 29.

Dat kunnen wij vervolgens ook nog zien, wanneer wij aan de Roomsche kerk denken. Bij de tekening van de valsche kerk heeft onze Belijdenis opsteller ook wel bepaald met de Roomsche kerk rekening gehouden: en daarmede wordt ook inzonderheid de pauselijke hiërarchie als valsche kerk, ofschoon niet uitdrukkelijk genoemd, toch duidelijk aangegeven. Zou dat echter zoo hebben kunnen zijn, wanneer onze Vaders met zoo weinig genoege genomen hadden, als de „Waarheidsvriend“, om, wat zich kerk noemt, als ware kerk te erkennen? Erkent de Roomsche kerk niet officieel de Heilige Schrift als Gods Woord? Heeft ook zij niet de Apostolische geloofsbelijdenis (de 12 Artt.) en de belijdenis van Nicea, en die van Athanasius, en de verklaringen van de concilies van 431, 451 enz. officieel aanvaard als uitdrukking ook van haar geloof? En ligt in dat een met het ander niet opgesloten de principiële veroordeeling van alle Roomschedwalingen en verkeerde praktijken? Ware dan naar de redeneering van de „Waarheidsvriend“ breuke met Rome wel noodig geweest? Moet de Hervorming dan niet veroordeeld

worden? Onze Vaders echter, die onze Belijdenis hebben opgesteld, en het eerst haar aanvaard, hebben zoo niet gedacht, noch gehandeld. Onze Belijdenis leert ons andere dingen, dan de „Waarheidsvriend“ ons zou willen doen gelooven.

Kort samenvattende wat boven geschreven werd, verkrijgen wij dus: wat de „Waarheidsvriend“ als een feit wilde doen gelooven, is geen feit. Hare bewering klopt in dezen niet op de werkelijkheid.

En indien ook juist ware, wat de „Waarheidsvriend“ ter zake van de officiële erkenning der belijdenisschriften in de „Ned. Herv. Kerk“ beweerde, dan nog gingen de gevolgtrekkingen, welke zij er uit afleidt, niet op, wanneer wij rekenen met onze belijdenis, Art. 29: daarmede zijn zij niet overeenkomstig. De woorden zelve van die belijdenis kunnen het duidelijk doen zien, zoowel betreffende hetgeen zij zegt van de valsche kerk, als wat zij van de ware kerk in het licht stelt. En ook blijkt het, wanneer wij bedenken, dat onze Belijdenis bepaald ook de Roomsche kerk met hare hiërarchie veroordeelt, hoewel deze toch officieel nog wel de Heilige Schrift als Gods Woord, en meerdere belijdenissen der Kerk als ook hare belijdenissen aanvaardt, terwijl toch onze Vaders niettemin braken met de Roomsche kerk, en zij de pauselijke hiërarchie verwierpen.

De Veenhofs conclusies inzake Prof. Haltjema.

In „Ons Kerkblad“ komt de Veenhof thans tot conclusies:

Na het onderzoek van het eigenaardig karakter van de groote mureuring der Israëlieten bij Kades en de betekenis ervan zooals die in de Heilige Schrift zelf wordt gegeven, willen we tot enkele conclusies trachten te komen.

a. Uit het gevondene is in de eerste plaats duidelijk, dat het door en door valsch is een parallel te trekken tusschen Israël en de nederlandse „natie“ met dien verstande, dat het nederlandse volk het „Israël van den nieuwen dag“ zou zijn. Er is geen „natie des verbonds“ meer. Die is verdwenen met het groote Pinksterfeest. Wil men spreken van een „Israël van den nieuwen dag“ dan kan men dat doen mits men daaronder verstaat de gansche kerk des Heeren, verspreid over de geheele aarde. Num. XIV voorstelt dit groote gebeuren reeds. Het grijpt vooruit op de groote wending, die er in de heilshistorie op den Pinksterdag zal plaatsgrijpen. Dr. Hoedemaker wees daar dan ook op in 'n citaat van de vorige week. Het „volk des Heeren“ is „in“ alle volkeren der wereld en maakt een kloof dwars door de volken heen. Nationaal gezien is de kerk altijd een „volksdeel“. Een natie is iets, dat voortkomt uit den natuurlijken loop der geschiedenis, ze is uit en van de „aarde“. De kerk is werk der herschepping, gefundeerd in de verkiezing.

b. 't Is verder uiterst bedenkelijk een vergelijking te trekken tusschen Mozes en een of anderen persoon uit de nieuwe bedeeing. Krachtens het volkomen eigensoortige van Israëls volk, was ook de positie van Mozes een volkomen eenige. Er is een duplicaat van Mozes te vinden in de historie. Hij was „middelaar“ en is zoo vervuld in Christus. Wil men toch vergelijken, dan zal men een scherp omljnd „punt van vergelijking“ moeten kiezen. Men kan hem dan met anderen vergelijken of liever: anderen met hem, b.v. in de trouw en de zuiverheid waarmee hij zijn ambt bediende. Zet men hem dan en zoo naast de Cock, is de overeenkomst treffend. Want de Cock is zeer trouw geweest in zijn ambt. Hij heeft zijn leven daarin verteerd. 't Eenige wat men op hem zou kunnen aanmerken is, dat hij zich negen maanden lang liet tegenhouden in de vervulling van zijn goddelijke opdracht. Toen men (wie dat dan ook moge geweest zijn) hem belemmerde in zijn ambtswerk, had hij dóór mogen zetten. 't Ambt, dat God op hem had gelegd, kon en mocht niemand in zijn werking tegenhouden. Vergelijkt men de „hogere besturen“ met Mozes, dan treft fel en bijtend de bijna volkomen tegenstelling. Die „hogere besturen“ hadden als zoodanig geen ambt. Het feit, dat ze „besturen“ vormden zegt dat reeds overduidelijk. Waar zoo'n „bestuur“ is, is het ambt verloochend. Maar nog meer en feller waren hun daden een verloochening van ieder zuiver ambt. Ze knoelden en waren opzettelijk dubbelzinnig en haatten de kinderen Gods, bevorderden zelfs opzettelijk hun vervolging.

Critiek op het gebed, „dat Christus ons geleerd heeft“.

De heer H. Algra schrijft in „Leeuw. Kerkbode“:

Vrijzinnige predikanten laten een enkele maal de zedde bede weg, als zij het Onze Vader bidden. Leid ons niet in verzoeking, maar verlos ons van den booze. Zij motiveeren dit dan met het argument, dat het onwaardig jegens God is, de mogelijkheid aan te nemen, dat Hij ons in verzoeking zou leiden.

Ook komt het voor, dat het tweede lid van deze bede een verbetering moet ondergaan, door den duivel er uit te verwijderen. Dan wordt het niet: verlos ons van den booze, maar verlos ons van het booze.

De nieuwste correctie is nu aangebracht in een morgenwijding, uitgezonden door de N.C.R.V. De predikant der Geref. Kerken in H. V. die deze morgenwijding leidde, trachtte den Heere Jezus aldus te verbeteren: Bewaar ons in de verzoeking en verlos ons van den booze.

Zulke dingen moest men niet doen. Wie van oordeel is, dat het voorbeeld, dat de Heere Jezus ons gegeven heeft, voor verbetering vatbaar is, doet beter, het Onze Vader heeltemaal niet meer te bidden.

Het Onze Vader heeft voor ons bijzondere betekenis, zolang wij daarin zien het volmaakte voorbeeld voor ons bidden. Vindt men het als voorbeeld niet in alle deelen geschikt meer, laat men er dan afligven.

Van Jan Pierewiet, en van den goeden mensch, en van dat men zich verblijden moet over de eenheid.

De heer H. Algra schrijft in „Leeuw. Kerkbode“ onder den titel: „Jan Pierewiet“:

Deze luchtige titel heb ik niet verzonnen. Hij valt in een Kerkbode ook haast uit den toon. Maar het is de titel van een zeer merkwaardig boekje met liederen. Deze liederenbundel is uitgegeven in samenwerking met de Nederlandsche jeugdherbergcentrale. Men weet, dat in den laatsten tijd er naar gestreefd wordt, ons land te overdekken met een net van jeugdherbergen, waar onze trekkende jeugd een goedkoop onderdak kan krijgen. Onze Gereformeerde jeugdorganisaties hebben tegen deze jeugdherbergen bezwaren ontwikkeld. Omdat de zucht tot ongebreidelde en weinig gecontroleerd zwerven er door wordt bevorderd. Maar vooral om de in deze beweging heerschende neutrale sfeer.

Men is echter ten opzichte van die neutraliteit op een geheel ander standpunt gekomen dan vroeger. Voorheen meende men dat neutraal beteekende: zwijgen over alles wat verdeelt. Dan daalde men al heel spoedig af tot het peil van een goedkoop advertentieblad, de bokkekrante, zeggen ze in 't Noorden van Friesland.

Tegenwoordig denkt men daar anders over. Verstaat men onder neutraliteit: geef alle richtingen een plaats. Zet de Bijbel en de Koran bij wijze van spreken naast elkaar. Dat soort neutraliteit vinden we ook in de officiële liederenbundel van de Nederlandsche jeugdherbergen, getiteld Jan Pierewiet.

Wij vinden er oude bekenden in. Wilt heden nu treden, en: O Heer die daar des hemels tente spreidt ... Ook het oude Wilhelmus, (dat de socialisten niet mee mogen zingen)!

En deze liederen worden weer gevolgd door daverende opstandige liederen van de A. J. C., hol en bombastisch, zooals dit lied, dat de roode jongens en meisjes zingen:

Brijzelt het juk der tyrannen,
Dat u sinds jaren bezwaart

(laat ons niet overdrijven,
je bent pas zestien. H. A.)

Zwenkt onze bloedroode vanden
Over een schoonere aard.

Over die bloedroode vlaggen van de jonge socialisten staat er nog al heel wat in dit bundeltje:

Beurt onze vlaggen boven 't hoofd!
Zij komen, rood als fonk'end bloed;
Verkonden, wat ons hart gelooft:
De mensch is goed! De mensch is goed!

In Jan Pierewiet staan deze versjes door elkaar. Om te voorkomen, dat de Gereformeerde jongens alleen zouden zingen 't Wilhelmus en Valerius' liederen en de roode kinderen alleen zouden jubelen over hun bloedroode vlaggen. Dat is geen kwaad vermoeden van mij. Het staat in het boekje: „Om te voorkomen, dat er menschen zouden zijn, die zich uitsluitend tot de een of andere rubriek Treklideren of Strijdlideren zouden bepalen, is er gezocht naar een indeeling, waarin de liedjes in een bonte rij opeen zouden volgen“. En de indeeling eindigt met de opwekking: Nu jongens zing ze — allemaal!

De ideale bezoeker van de jeugdherberg is dus voortaan de zanger, die het Wilhelmus en de roode strijdlideren even geestdriftig zingt. Het lijkt mij gewenscht, dat de jeugdherbergen nu voortaan ook zorgen voor een neutraal menu: hutapot!

Nationaal-socialistische wijsheid.

De nationaal-socialist Dinter sprak in Berlijn. De „N.R.C.“ vertelt ervan:

Dinter behandelde de vraag: waarom is de kerk van ons volk ontvreemd.

Het antwoord op deze vraag, zeide Dinter, is zeer eenvoudig: omdat er geen waarachtig christelijke kerk bestaat. Er bestaat alleen een Roomsch-joodsche kerk en een evangelisch-joodsche kerk.

De eerste, die het ware christendom heeft verjoord is rabbi Paulus geweest. Deze heeft de begrippen zonde en genade ontleend aan het oude testament op het zuivere christendom geënt, terwijl daarvan in de evangeliën niets komt. Voorts heeft Paulus gesproken van het avondmaal als sacrament. Dit is een echt joodsch begrip gelijk ook de andere sacramenten, waarvan Jezus in het geheel niet gewaagt. Paulus heeft overigens ook een hemel uitgevonden, waarin de gebraden duiven den zaligen in den mond vliegen en Paulus noemt de aldaar heerscheende werkloosheid zaligheid. Deze voorstelling van een dergelijk hemel-hutlekerland is echt joodsch.

Het beste bewijs dat Christus arisch was is dit, dat hij liefde gepredikt heeft tot den evenmenschen, liefde tot den evenmenschen echter is arisch. Christus is het geweest, die voor het eerst de stelling heeft geponeerd: Der Gemeinnutz geht vor Eigennutz en is aldus te beschouwen als de eerste nationaal-socialist. Het nationaal-socialisme heeft te meer reden om Christus voor zich op te eischen, omdat deze ook de grootste anti-semiet is geweest.